

Cele kształcenia – wymagania ogólne				
konieczne ocena: dopuszczająca	podstawowe ocena: dostateczna	rozszerzone ocena: dobra	dopełniające ocena: bardzo dobra	ponadprogramowe ocena: celująca
I Kształcenie literackie i kulturowe*				
czyta teksty kultury na poziomie dosłownym	czyta teksty kultury na poziomie dosłownym	czyta teksty kultury na poziomie dosłownym i przenośnym	czyta teksty kultury na poziomie dosłownym i przenośnym i symbolicznym	czyta teksty kultury na poziomie dosłownym i przenośnym i symbolicznym
	próbuje interpretować teksty kultury, uwzględniając intencje nadawcy	interpretuje teksty kultury, uwzględniając intencje nadawcy, próbuje dostrzegać wartościowanie	interpretuje teksty kultury, uwzględniając intencje nadawcy, dostrzega perswazję, manipulację, wartościowanie	interpretuje teksty kultury, uwzględniając intencje nadawcy, dostrzega perswazję, manipulację, wartościowanie
	czasami dostrzega w odczytywanych tekstach środki wyrazu	przeważnie dostrzega w odczytywanych tekstach środki wyrazu i czasami określa ich funkcje	dostrzega w odczytywanych tekstach środki wyrazu i przeważnie określa ich funkcje	dostrzega w odczytywanych tekstach środki wyrazu i określa ich funkcje
zna treść omawianych lektur	zna treść omawianych lektur, próbuje mówić o nich z wykorzystaniem podstawowej terminologii	zna treść omawianych lektur, próbuje mówić o nich z wykorzystaniem podstawowej terminologii; próbuje wskazać konteksty	zna treść omawianych lektur, próbuje mówić o nich z wykorzystaniem podstawowej terminologii; próbuje wskazać konteksty	zna treść omawianych lektur, próbuje mówić o nich z wykorzystaniem podstawowej terminologii; wskazuje konteksty
II Tworzenie wypowiedzi*				
buduje opowiadanie twórcze i odtwórcze z zachowaniem cech gatunkowych, a także zaproszenie, ogłoszenie, plan i notatkę; buduje proste wypowiedzi, posiadające wybrane cechy gatunkowe ćwiczonych form: opis, charakterystyka, sprawozdanie, recenzja, rozprawka, reportaż, artykuł, wywiad, dedykacja, podanie, list, pamiętnik	buduje proste wypowiedzi, w następujących formach: opis, opowiadanie, charakterystyka, sprawozdanie, recenzja, rozprawka, notatka, plan, reportaż, artykuł, wywiad, ogłoszenie, zaproszenie, dedykacja, podanie, list, pamiętnik	buduje wypowiedzi przeważnie poprawne pod względem językowym i stylistycznym, w następujących formach: opis, opowiadanie, charakterystyka, sprawozdanie, recenzja, rozprawka, notatka, plan, reportaż, artykuł, wywiad, ogłoszenie, zaproszenie, dedykacja, podanie, list, pamiętnik	buduje wypowiedzi przeważnie poprawne pod względem językowym i stylistycznym, w następujących formach: opis, opowiadanie, charakterystyka, sprawozdanie, recenzja, rozprawka, notatka, plan, reportaż, artykuł, wywiad, ogłoszenie, zaproszenie, dedykacja, podanie, list, pamiętnik	buduje wypowiedzi poprawne pod względem językowym i stylistycznym, w następujących formach: opis, opowiadanie, charakterystyka, sprawozdanie, recenzja, rozprawka, notatka, plan, reportaż, artykuł, wywiad, ogłoszenie, zaproszenie, dedykacja, podanie, list, pamiętnik

	tworzy teksty o charakterze informacyjnym	tworzy teksty o charakterze informacyjnym dostosowane do sytuacji komunikacyjnej	tworzy teksty o charakterze informacyjnym lub perswazyjnym, dostosowane do sytuacji komunikacyjnej	
zna zasady organizacji tekstu	zna i czasami stosuje zasady organizacji tekstu, próbuje stworzyć tekst na zadany temat	zna i przeważnie stosuje zasady organizacji tekstu, tworzy tekst na zadany temat, przeważnie spójne pod względem logicznymi składniowym	zna i stosuje zasady organizacji tekstu, tworzy tekst na zadany temat, spójne pod względem logicznym i składniowym	
porządkuje argumenty uzasadniające stanowisko własne	porządkuje i wartościuje argumenty uzasadniające stanowisko własne	próbuje formułować, porządkuje i wartościuje argumenty uzasadniające stanowisko własne	formułuje, porządkuje i wartościuje argumenty uzasadniające stanowisko własne	formułuje, porządkuje i wartościuje argumenty uzasadniające stanowisko własne lub cudze
	podejmuje próby dokonywania operacji na tekście	podejmuje próby dokonywania celowych operacji na tekście: streszcza, rozwija, przekształca stylistycznie	dokonuje celowych operacji na tekście: streszcza, rozwija, przekształca stylistycznie	świadomie dokonuje celowych operacji na tekście: streszcza, rozwija, przekształca stylistycznie
III Kształcenie językowe				
Klasa VIII				
Gramatyka				
przeważnie używa poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk (polskich na -ski, -cki), nazw miejscowych i nazw mieszkańców	przeważnie rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, stara się używać poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk (polskich), nazw miejscowych i nazw mieszkańców	rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, przeważnie potrafi określić rodzaje nazw miejscowych, zwykle używa poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców	rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, określa rodzaje nazw miejscowych, używa poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk (przeważnie), nazw miejscowych i nazw mieszkańców	

zauważa zróżnicowanie słownictwa i jego zależność od sytuacji komunikacyjnej	dostrzega zróżnicowanie słownictwa, wskazuje niektóre różnice w zakresie słownictwa	dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym przeważnie rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy); rozpoznaje wyrazy rodzime i zapożyczone – rozumie ich funkcje w tekście; także w kontekście poznanych odmian środowiskowych i sytuacji użycia	dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy); rozpoznaje wyrazy rodzime i zapożyczone – rozumie ich funkcje w tekście; także w kontekście odmian środowiskowych i sytuacji użycia	potrafi opisać cechy języka wypowiedzi, wskazując i nazywając typy słownictwa
z pomocą potrafi wskazać niektóre zna sposoby wzbogacania słownictwa	zna niektóre sposoby wzbogacania słownictwa	zna sposoby wzbogacania słownictwa	zna sposoby wzbogacania słownictwa	
wie, że wyrazy pisze się nie zawsze tak, jak się słyszy	wie, że wyrazy pisze się nie zawsze tak, jak się słyszy i próbuje tę wiedzę zastosować w swoich wypowiedziach pisemnych	przeważnie rozumie mechanizm upodobnień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie; rozumie rozbieżności między mową a pismem.	rozumie mechanizm upodobnień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie; rozumie rozbieżności między mową a pismem	
Zróżnicowanie języka*				
	ma świadomość, że treść i zakres n zakres znaczeniowy wyrazu nie zawsze się pokrywają	przeważnie rozróżnia treść i zakres znaczeniowy wyrazu;	rozróżnia treść i zakres znaczeniowy wyrazu;	
wie, że w niektórych rejonach kraju mówi się inaczej	ma świadomość istnienia regionalnych odmian polszczyzny	rozróżnia regionalne odmiany polszczyzny; potrafi wskazać niektóre cechy różnicujące	rozróżnia regionalne odmiany polszczyzny; potrafi wskazać cechy różnicujące	
z pomocą potrafi podać przykłady skrótów i skrótowców	potrafi podać przykłady skrótów i skrótowców; próbuje wskazywać ich typy oraz ma świadomość ich funkcji	zna typy skrótów i skrótowców, podaje przykłady oraz określa ich funkcje	zna typy skrótów i skrótowców podaje przykłady oraz określa ich funkcje i stosuje w swoje wypowiedzi pisemnej	
z pomocą rozpoznaje niektóre style	rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny	rozumie pojęcie stylu, przeważnie identyfikuje cechy stylu potocznego, urzędowego, artystycznego, naukowego, publicystycznego	rozumie pojęcie stylu, rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy, publicystyczny, wskazuje cechy poszczególnych odmian stylistycznych	potrafi zastosować różne odmiany polszczyzny w funkcji stylizacyjnej
Komunikacja językowa i kultura języka*				

nawykowo stosuje normy językowe, z pomocą określa kontekst komunikatu	nawykowo stosuje normy językowe, przeważnie wie, na czym polega błąd językowy, z pomocą określa kontekst komunikatu	rozdziela normę językową wzorcową oraz użytkową i przeważnie stosuje się do nich; przeważnie rozumie, na czym polega błąd językowy; potrafi określić elementy sytuacji komunikacyjnej	rozdziela normę językową wzorcową oraz użytkową i stosuje się do nich; rozumie, na czym polega błąd językowy; potrafi określić elementy sytuacji komunikacyjnej	
Ortografia i interpunkcja*				
bez świadomości wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych	z pomocą wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych	przeważnie świadomie wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych	świadomie wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych	pisze bezbłędnie, świadomie wykorzystując wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych

* Zawsze w odniesieniu do zagadnień wskazanych dla danej klasy i materiału wykorzystywanego na lekcji